

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1418/2022
01.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Обрадовић, адвокат из ..., против туженог Generali osiguranje Srbija a.d.o. Београд, чији је пуномоћник Милан Ивошевић, адвокат из ..., ради поништаја, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3433/20 од 02.07.2021. године, у седници већа одржаној дана 01.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3433/20 од 02.07.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 614/17 од 13.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи решење туженог заведено под дел бр. .. од дана 24.05.2016. године, да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад, као и да му надокнади трошкове парничног поступка колико они буду износили са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 114.750,00 динара. Решењем истог суда П1 614/17 од 13.05.2020. године, одбачена је тужба тужиоца у делу у коме је тражио да се обавезе тужени да га распореди на послове које је обављао пре доношења незаконитог решења о отказу уговора о раду или на други одговарајући посао.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3433/20 од 02.07.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено првостепено решење. Ставом трећим изреке, одбијени су, као неосновани захтев тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужени је доставио одговор на ревизију. Трошкове је тражио.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2 тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводи ревизије тужиоца да побијана одлука не садржи разлоге о битним чињеницама, да су дати разлози нејасни и контрадикторни и да није извршена оцена доказа, указује се на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 7. и 8. ЗПП и члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, које нису прописане као ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП. Указивање на битне повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 3., 231. и 230. ЗПП, као и на повреде из члана 374. став 1. у вези члана 355. став 4., такође не могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на неодређено време и у спорном периоду је обављао послове регионалног менаџера продајне силе ... осигурања, РЦ ..., који је подразумевао 20% рада на терену и 80% рада у канцеларији, а поседовање возачке дозволе Б категорије је предвиђено као обавезан услов неопходан за рад на овом радном месту. Тужилац је дана 10.01.2014. године задужио службено возило Honda Civic и ово возило му је било на располагању 24/7 у пословне и у приватне сврхе. Тужиоцу је изречена мера забране управљања моторним возилом у периоду јул, август и септембар 2015. године. Након што је тужени добио позив за покретање прекршајног поступка, затражено је изјашњење тужиоца који је е-mail од 04.09.2015. године о учињеном прекршају обавестио ББ, менаџера возног парка и ВВ, директора Сектора за правне послове, а ББ је обавестио директора Сектора за правне послове ГГ, која лица нису имала овлашћена за одлучивање о радноправном статусу запосленог. Закључком Интерне ревизије, ревизора ДД од 11.03.2016. године, утврђено је да тужилац није информисао надлежне у вези са изреченом мером забране управљања моторним возилом. За време трајања забране тужилац није управљао службеним возилом, већ су га возили други запослени којима је давао налоге као својим подређенима да га возе за потребе посла, а он је попуњавао у тим случајевима путне налоге. Тужилац је дана 07.02.2016. године, са службеним возилом имао саобраћајну незгоду ван радног времена док је возило користио у приватне сврхе. Тужени је сачинио упозорење 26.04.2016. године, а побијаним решењем број .. од 24.05.2016. године, тужиоцу је отказан Уговор о раду од 16.10.2009. године, као и сви припадајући анекси уговора о раду, због тога што је својом кривицом учинио повреду радне обавезе и то: нецелисходно и неодговорно користио средства рада; - непоштовање одредаба члана 42. Правилника о раду послодавца, као и повреде утврђене чланом 95. став 2. тачка 3., члана 102. став 1. тачка 7., 10., 13. и 16. и због непоштовања радне дисциплине утврђене чланом 101. став 1. и 2. тачка 16. и 19. Правилника послодавца.

На основу овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да је спорно решење туженог правилно и законито, будући да је за законитост решења о отказу уговора о раду довољно да је запослени починио бар једну

повреду која му се ставља на терет. У конкретном случају, тужилац је починио две повреде радне обавезе и то пропуштање да благовремено обавести туженог о мери забране управљања моторним возилом, као и давање неовлашћених налога другим запосленима да га возе службеним возилом за потребе посла свог радног места током трајања мере забране управљања моторним возилом, на који начин је починио и повреде радних обавеза из члана 15. став 1. тачка 3. Закона о раду и члана 42. став 1. алинеја 4. Правилника о раду туженог од 22.09.2014. године, којим је прописано да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле утицати на обављање послова утврђених уговором о раду, из члана 42. став 1. алинеја 1. и 3. Правилника о раду туженог којим је прописано да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове за које је засновао радни однос, да поштују организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа. Тужени је поштовао законску процедуру приликом давања отказа уговора о раду, а полазећи од одредбе члана 184. Закона о раду закључио да није основан приговор застарелости давања отказа, јер је релевантне околности у погледу сазнања чињеница које формирају отказни разлог лице овлашћено за одлучивање о радно-правном статусу запосленог у оквиру туженог сазнао на основу закључка интерне ревизије од 11.03.2016. године, док је тужилац е-mail од 04.09.2015. године послао лицима која нису била овлашћена за одлучивање о његовом радноправном статусу. Стога је решење о отказу дато у законском року 24.05.2016. године, па је одбијен захтев тужиоца за поништај решења отказа уговора о раду, а тиме и захтев за враћање на рад. Како суд није овлашћен да врши распоређивање већ је то у надлежности послодавца, одбачена је тужба у делу у коме је тужилац тражио да се тужени обавезе да га распореди на послове које је обављао пре доношења решења отказа уговора о раду или на други одговарајући посао.

У односу на повреду радне обавезе од 07.02.2016. године нижестепени судови су закуључили да се тужиоцу не може ставити на терет ова повреда.

Врховни касациони суд налази да је на утврђено чињенично стање, правилно примењено материјално право када је одбијен захтев тужиоца за поништај отказног решења и враћање на рад код туженог као неоснован.

Одредбом члана 15. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), прописано је да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове на којима ради; да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорених и других обавеза из радног односа; да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду; да обавести послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности за живот и здравље и настанак материјалне штете.

Према члану 42. став 1. алинеја 1. и 3. Правилника о раду туженог од 22.09.2014. године прописано је да је запослени дужан да савесно и одговорно обавља послове за које је засновао радни однос, као и да поштује организацију рада и пословање код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем

уговорних и других обавеза из радног односа. Алинејом 4. овог Правилника прописано је да је запослени дужан да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду, а чланом 102. став 1. Правилника да запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђено правилником односно уговором о раду, послодавац може отказати уговор о раду у случајевима наведеним у овом члану.

Одредбом члана 184. став 1. Закона о раду прописано је да отказ уговора о раду из члана 179. став 2. и 3. овог закона послодавац може дати запосленом у року од шест месеци од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, односно у року од годину дана од дана наступања чињеница које су основ за давање отказа.

Супротно ревизијским наводима, тужени није био преклудирани да откаже уговор о раду тужиоцу, у смислу члана 184. став 1. и 179. став 2. и 3. Закона о раду. Правилна је оцена нижестепених судова да је у погледу сазнања чињеница које формирају отказни разлог, меродаван моменат сазнања лица овлашћеног за одлучивање о радно-правном статусу запосленог о овим чињеницама. У конкретном случају овлашћена лица за одлучивање о радно-правном статусу запосленог су имала сазнања за наведену повреду на основу закључка интерне ревизије од 11.03.2016. године, како је правилно оцењено од стране нижестепених судова, док е-mail од 04.09.2015. године није од утицаја на почетак застарелости јер је упућен лицима која нису била овлашћена да одлучују о радноправном статусу запосленог.

Стога се ревизијом неосновано напада закључак нижестепених судова у погледу оцене приговора застарелости у погледу доношења решења о отказу уговора о раду.

Ревизијски наводи да интерним актима послодавца није постојала обавеза обавештавања о изреченој мери забране управљања моторним возилом нити је постојала процедура обавештавања, нису од утицаја с обзиром на одредбу члана 15. став 1. тачка 3. Закона о раду и члана 42. став 1. алинеја 4. Правилника о раду коју тужилац није поштовао, а која се односи на обавештавање послодавца о битним околностима које утичу или би могле утицати на обављање послова утврђених уговором о раду, као што је у конкретном случају изрицање мере забране управљања возилом лицу коме је возило службено поверено.

Побијано решење о отказу уговора о раду садржи и констатацију да је, између осталог, учињена повреда радне обавезе кривицом тужиоца у односу на непоштовање одредаба члана 42. Правилника. Стога, неосновано у ревизији тужилац указује да је суд прекорачио границе својих овлашћења јер тужиоцу није стављено на терет повреда радне обавезе давањем неовлашћених налога другим запосленима да га возе службеним возилом за потребе обављања рада свог радног места.

Како је неоснован захтев тужиоца да се поништи решење отказа уговора о раду неоснован је и захтев да суд обавезе туженог да врати тужиоца на рад, јер је услов за примену одредбе члана 191. став 1. Закона о раду постојање одлуке којом се утврђује да је запосленом незаконито престао радни однос.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију није основан, јер наведени трошкови нису били потребни ради вођења парнице, па је Врховни касациони суд сходно члану 165. у вези члана 154. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

Овај суд је имао у виду погрешно означавање броја побијаног решења, али налази да је исто без утицаја, с обзиром да су судови јасно идентификовали решење које је предмет ове правне ствари.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**